

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-04- Nr.

SKUBU

DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ANDRIUI NAMAVIČIUI PASIRAŠYTI KONVENCIJOS DĖL ELEKTRONINIŲ NUSIKALTIMŲ ANTRĄJĮ PAPILDOMĄ PROTOKOLĄ DĖL GLAUDESNIŲ BENDRADARBIAVIMO IR ELEKTRONINIŲ ĮRODYMŲ ATSKLEIDIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1179 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Taisyklės) 6 punktu bei atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Prezidento 2021 m. balandžio 29 d. dekretą Nr. 1K-588 „Dėl Andriaus Namavičiaus skyrimo Lietuvos Respublikos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi prie Europos Tarybos“, Teisingumo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu suteikti įgaliojimus Andriui Namavičiui“ ir Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl įgaliojimų suteikimo Andriui Namavičiui“ projektus.

Teikiamų teisės aktų projektų tikslas – suteikti įgaliojimus Lietuvos Respublikos nepaprastajam ir įgaliotajam ambasadoriui prie Europos Tarybos Andriui Namavičiui pasirašyti Konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų (toliau – Budapešto Konvencija) antrąjį papildomą protokolą dėl glaudesnio bendradarbiavimo ir elektroninių įrodymų atskleidimo (toliau – Protokolas).

Valstybės kviečiamos pasirašyti Protokolą oficialioje jo pasirašymo ceremonijoje **2022 m. gegužės 12 d.** Atsižvelgdami į tai, teikiamus teisės aktų projektus maloniai prašome svarstyti artimiausiam Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje.

Protokolu siekiama užtikrinti glaudesnę bendradarbiavimą kovojant su elektroniniais nusikaltimais ir renkant nusikalstamos veikos įrodymus elektronine forma baudžiamųjų tyrimų arba baudžiamojo proceso tikslu. Protokole pripažįstamas poreikis užtikrinti didesnę ir veiksmingesnę valstybių bendradarbiavimą bei bendradarbiavimą su privačiuoju sektoriumi ir poreikis užtikrinti paslaugų teikėjams ir kitiems subjektams didesnę aiškumą bei teisinį tikrumą dėl aplinkybių, kurioms esant jie gali atsakyti į kitų Šalių institucijų prašymus baudžiamosiose bylose atskleisti elektroninius įrodymus. Protokole vadovaujama teisėmis grindžiamu požiūriu ir numatomos sąlygos bei apsaugos garantijos, atitinkančios tarptautines žmogaus teisių priemones, įskaitant Europos Tarybos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją. Kadangi

elektroniniai įrodymai dažnai yra susiję su asmens duomenimis, į Protokolą taip pat įtrauktos griežtos apsaugos garantijos, skirtos privatumui ir asmens duomenims apsaugoti.

Kaip numatyta Protokolo 16 straipsnio 1 dalyje, Protokolą gali pasirašyti Budapešto konvencijos dalyvės. Lietuvos Respublika Budapešto konvenciją ratifikavo 2004 m. sausio 22 d. įstatymu Nr. IX-1974. Taip pat Lietuvos Respublika 2006 m. birželio 8 d. įstatymu Nr. X-674 ratifikavo ir Budapešto Konvencijos papildomą protokolą dėl rasistinio ir ksenofobinio pobūdžio veikų, padarytų naudojantis kompiuterinėmis sistemomis, kriminalizavimo.

Pažymėtina, kad Protokolas patenka į Europos Sąjungos išimtinės išorės kompetencijos sritį. Atsižvelgiant į tai, Europos Komisija pateikė pasiūlymus dėl Tarybos sprendimo, kuriuo valstybės narės įgaliojamos dėl Europos Sąjungos interesų pasirašyti Protokolą (COM(2021) 718 final) bei dėl Tarybos sprendimo, kuriuo valstybės narės įgaliojamos dėl Europos Sąjungos interesų ratifikuoti Protokolą (COM(2021) 719 final). Tarybos sprendimas, kuriuo valstybės narės įgaliojamos dėl Europos Sąjungos interesų pasirašyti Protokolą, (toliau – Tarybos sprendimas) buvo patvirtintas ir įsigaliojo 2022 m. balandžio 5 d.

Atsižvelgiant į tai, kad Protokolas patenka į Sąjungos išimtinės išorės kompetencijos sritį, Protokolo sudarymas susijęs su tinkamu įsipareigojimu, kylančiu iš narystės Europos Sąjungoje, vykdymu, Taisyklių 2 punkte numatyta sprendimų dėl tarptautinių sutarčių sudarymo tikslingumo priėmimo tvarka netaikyta.

Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad Teisingumo ministerija 2022 m. balandžio 1 d. raštu (1.13E) 7R-1642 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliariją prašydama patvirtinti Protokolo vertimo iš anglų kalbos į lietuvių kalbą autentiškumą. Teisingumo ministerija autentifikavimui pateikė Europos Sąjungos Tarybos dokumente Nr. 14898/21 esantį vertimo į lietuvių kalbą tekstą (galutinę Europos Sąjungos teisininkų-lingvistų patvirtintą redakciją), kuris kaip priedas prie 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos sprendimo turėtų būti artimiausiu metu paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Kilus neaiškumų, ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamas Protokolo vertimo tekstas gali skirtis nuo dokumente Nr. 14898/21 esančio teksto, buvo kreiptasi į Tarybos teisės tarnybą, prašant pateikti nuomonę. Gavus ir įvertinus šią nuomonę, bus sprendžiama dėl Protokolo vertimo autentifikavimo.

Teisės aktų projektai be pastabų suderinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, Nacionaline teismų administracija ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Protokolas yra priskirtinas ratifikuotinių tarptautinių sutarčių kategorijai, todėl įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su Protokolo pasirašymu, suteikia Lietuvos Respublikos Prezidentas Vyriausybės teikimu. Teisės aktų projektai parengti ir teikiami remiantis Konstitucijos 84 straipsnio 2 punktu, 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi.

Pažymėtina, jog nors Taisyklių 7.3 papunkčio nuostata numato, kad kreipiantis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl įgaliojimų atlikti veiksmus, susijusius su ratifikuotina tarptautine sutartimi, suteikimo pateikiamame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl kreipimosi į Respublikos Prezidentą su prašymu suteikti įgaliojimus projekte nurodomi ir atitinkami Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo straipsniai ir jų dalys, manytina, jog Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo straipsnius ir jų dalis reikalinga nurodyti tik tokiu atveju, jeigu Lietuvos Respublikos Konstitucijoje nenumatytas

pagrindas, kuriuo remiantis tarptautinė sutartis teikiama ratifikuoti. Toks Taisyklių 7.3 papunkčio nuostatos turinio aiškinimas kyla iš Taisyklių 18.1 papunkčio nuostatos formuluotės, kartu yra grindžiamas nusistovėjusia praktika dėl teisės aktų dėl įgaliojimų atlikti veiksmus, susijusius su ratifikuotina tarptautine sutartimi, nuostatų formuluočių. Pabrėžtina, jog Taisyklių 7.3 papunkčio nuostatos turinio aiškinimas pasitelkiant tik lingvistinį metodą, sąlygotų skirtingą tarptautinių sutarčių ratifikavimo pagrindų nurodymą atitinkamuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose priklausomai nuo to, ar kreipiamasi dėl įgaliojimų atlikti veiksmus, susijusius su ratifikuotina tarptautine sutartimi, suteikimo, ar dėl tarptautinės sutarties pateikimo Seimui ratifikuoti, nesant šį skirtingumą pagrindžiančių aplinkybių.

Priėmus teikiamus teisės aktus neigiamų pasekmių nenumatoma.

Kaip yra nurodžiusi Europos Komisija Protokolo poveikio vertinimo analizėje, valstybės narės gali patirti vienkartinių išlaidų, susijusių su Protokolo įgyvendinimu, be to, valstybių narių institucijos galėtų patirti didesnių išlaidų dėl numatomo bylų skaičiaus didėjimo. Visgi atkreiptinas dėmesys į tai, kad valdžios institucijų pradinės įgyvendinimo išlaidas turėtų kompensuoti ilguoju laikotarpiu sutaupytos einamosios išlaidos. Ilguoju laikotarpiu valdžios institucijoms naudos turėtų duoti Protokolu nustatomas glaudesnis bendradarbiavimas. Be to, teismo bendradarbiavimo kanalams teks mažesnis krūvis, turėtų sumažėti gaunamų prašymų dėl tam tikrų duomenų gavimo, juos gaus paslaugų teikėjai tiesiogiai.

Teisės aktų projektais nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Teisės aktų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Teisės aktų projektus parengė Teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupė (vadovas Darius Žilys, tel. +370 611 27135, el. paštas darius.zilys@tm.lt, tiesioginis rengėjas – Indrė Balčiūnienė, Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupės patarėja, tel. +370 602 56854, el. paštas indre.balciuniene@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto projektas, 1 lapas.
3. Protokolo tekstas anglų kalba, 21 lapas.
4. Protokolo vertimas į lietuvių kalbą, 56 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 10 lapų.

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska